

interviu _____

în acest număr _____

Ulrike Guérot

Cercetător, European Council on Foreign Relations

Uniunea Europeană este percepută adesea ca fiind o putere de tip soft (necoercitivă), dar cu o influență mondială considerabilă. În opinia dumneavoastră, având în vedere în special efectele crizei actuale din zona euro, care sunt șansele ca Uniunea să își păstreze statutul de actor mondial?

Într-adevăr, Uniunea Europeană, prin puterea sa necoercitivă, are o influență majoră în relațiile internaționale, de exemplu prin misiuni de supervizare sau prin standarde legale ori legate de produs și politici de reglementare în domeniul comercial. Cu toate acestea, noțiunea de „soft power” este puțin depășită. Era strâns legată de epoca Bush II din SUA, când SUA și UE au avut o dispută intelectuală privind puterea coercitivă (hard power) și puterea necoercitivă pentru a conduce lumea. Astăzi, este clar că cele două puteri nu pot fi separate. Dacă UE vrea să își apere valorile și interesele, în cele din urmă trebuie să aibă capacitatea de a-și susține politicile. Se poate aprecia că nu prea reușește să facă acest lucru și încă nu a devenit un actor puternic al politicii externe, în ciuda fuziunii Consiliului și Comisiei, fapt ce a avut drept rezultat crearea unei noi funcții, aceea de Înalt Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, care îi este încredințată în prezent doamnei Ashton.

Criza euro a dovedit că UE încă nu are capacitatea de a corela dimensiunea financiară cu strategia sau economia cu politicile sale; așadar nu este capabilă să își folosească moneda unică asemenea unui instrument strategic, așa cum a făcut SUA decenii de-a rândul. În ceea ce privește moneda euro, UE a devenit o problemă pentru restul lumii și nu mai reprezintă un model al puterii necoercitive (de tip soft) ... **pag 2**

3 *Lobby în UE: de partea cui sunteți?*

4 *Participare IER la seminarul de cercetare: „Uniunea Europeană și operațiunile de gestionare a crizelor: către o gândire mai strategică”*

6 *Reuniunea Consiliului European, 18 - 19 octombrie 2012*

7 *Săptămâna Pieței Unice Bruxelles - 15-20 octombrie 2012*

7 *Conferința anuală a rețelei RO+*

8 *Forumul ONG de la Marea Neagră 24 - 25 octombrie, București*

10 *Sesiunea PE octombrie 2012, Strasbourg*

UE _____

Comisia Europeană a adoptat pachetul pentru extindere

La 10 octombrie 2012, Comisia Europeană a adoptat un important pachet de documente privind politica sa de extindere. Între acestea se află raportul privind strategia extinderii Uniunii și documentele de evaluare a progreselor înregistrate în ultimul an de state candidate sau potențial candidate. Raportul privind strategia este însoțit de Cadrul Financiar Indicativ Multianual de asistență pentru preaderare, revizuit pentru 2013 ... **pag 5**

Sursa: <http://ec.europa.eu>

... Într-o lume ideală, UE ar considera zona euro drept o singură economie agregată și și-ar folosi puterea economică drept pârghie pentru proiectarea politicii sale, pentru crearea unor standarde internaționale sau impunerea unei bune guvernante, a unor acorduri multilaterale, a dreptului internațional, etc. Să sperăm că, odată cu încheierea crizei, se va consolida un sistem politic revizuit al UE astfel încât să se permită asocierea puterii economice, politice și, în cele din urmă, a puterii strategice ale UE.

În ceea ce privește relațiile UE cu vecinii din Est și din Sud, ce viziune sau ce politici ar fi necesare, în opinia dumneavoastră, pentru a se asigura că UE are interese concertate în aceste domenii?

Separarea Est-Sud din UE este una foarte veche. Încă de la Consiliul European de la Essen din 1994, atunci când extinderea abia se întrevădea la orizont, Consiliul a decis că țările cu vocație pentru a deveni membre UE ar trebui să fie favorizate din punct de vedere financiar față de țările fără vocație. După extindere, politicile de vecinătate și acordurile de asociere ale UE au încercat să echilibreze Sudul și Estul, dar distincția făcută între Parteneriatul Estic și Uniunea Mediteraneană în 2008 a creat din nou mai multe aspecte divergente decât o convergență între interesele UE în ceea ce privește Sudul și Estul. Întrebarea este dacă acest lucru este neapărat rău din punct de vedere structural sau dacă UE poate într-adevăr să se apropie de ceea ce se poate numi o diviziune a muncii. Se pare că elementul esențial al succesului constă în faptul că relațiile de vecinătate sunt dezvoltate în aceeași măsură în Sud și în Est, astfel încât granițele să rămână permeabile și deschise, comerțul să poată funcționa și să se intensifice schimburile la nivelul mediului de afaceri, tineret, și cele culturale. Este crucială construirea de rețele de schimb reciproc și chiar de dependență între UE și vecinii acesteia, de exemplu proiectul Desertec, prin care se urmărește furnizarea către UE de energie solară produsă în Sud.

Cum vedeți evoluția relațiilor SUA-UE, în lumina provocărilor geopolitice semnificative generate de „Primăvara arabă”?

Relația SUA-UE s-a schimbat profund, dar această schimbare nu a fost provocată numai de Primăvara arabă și nu a fost neapărat în bine. Ambele puteri se confruntă cu mutarea

„Rolul think tank-urilor europene în modelarea politicii externe a Uniunii Europene este uriaș, tocmai pentru că politica externă a UE este încă în curs de elaborare și traversăm perioade dificile pentru proiectele transnaționale.”

Ulrike Guérot s-a alăturat European Council on Foreign Relations în 2007 în calitate de **Senior Policy Fellow** și reprezentantă a Germaniei. Aceasta a fost Senior Transatlantic Fellow în cadrul German Marshall Fund (2004-2007), și a condus anterior Departamentul UE din cadrul Consiliului German pentru Relații Externe (DGAP) din Berlin (2000-2003).

Dna Guérot a lucrat ca Lector universitar în departamentul de Studii Europene din cadrul Universității Johns Hopkins, în calitate de cercetător științific principal (Senior Research Fellow) în cadrul think tank-ului Notre Europe din Paris, și ca membru al Comisiei de Afaceri Externe a Bundestag-ului.

A publicat un număr mare de materiale referitoare la probleme europene și transatlantice în diverse reviste și ziare și este invitată frecvent să comenteze diverse probleme din mass-media legate de UE. I s-a acordat prestigioasa distincție „Ordre pour le Mérite” pentru angajamentul său în ceea ce privește integrarea europeană.

Domenii de expertiză: procesul de integrare europeană; instituțiile UE; relațiile franco-germane; relațiile UE-SUA.

Sursa: <http://ecfr.eu/content/profile/C21/>

strategică a zonei de interes mondial dinspre Vest spre Est, ambele au probleme în a conceptualiza acest proces și ce anume presupune acesta pentru poziția lor în sistemul mondial și pentru populațiile lor; și niciuna dintre cele două puteri nu a reușit să găsească răspunsuri comune. SUA a renunțat la Europa și integrarea sa în mare măsură; și Europa privește Asia în același fel ca și SUA. Obișnuita retorică transatlantică „Dacă SUA și Europa ar colabora, lumea ar fi un loc mai bun” a dispărut; chiar și vechea ancoră a NATO devine tot mai slabă. Evoluția viitoare va depinde în mare măsură de capacitatea SUA și a Europei de a crea o nouă alianță civică, economică și strategică, de alt tip, inclusiv de reanimarea unor proiecte mai vechi, precum piața transatlantică, care le-ar permite în cele din urmă să își unească resursele și capacitățile pentru a modela lumea, în loc să concureze pentru prima poziție în cursa pentru Asia.

În opinia dumneavoastră, ce rol vor juca think tank-urile și centrele de cercetare în dezbaterea actuală privind viitorul relațiilor transatlantice și al politicii externe europene?

Rolul think tank-urilor europene în modelarea politicii externe a Uniunii Europene este uriaș, tocmai pentru că politica externă a UE este încă în curs de elaborare și traversăm perioade dificile pentru proiectele transnaționale. Va fi crucial ca acestea să identifice și să alinieze UE la tendințele globale care vor fi hotărâtoare în secolul al 21-lea, de asemenea în ceea ce privește dezvoltarea tehnologiei, de exemplu impactul internetului asupra comerțului și asupra politicii externe, elemente care pot estompa tendința de creare de blocuri regionale.

Mai mult, istoria revine la abordările suverane și naționale, dacă analizăm comportamentul altor mari actori internaționali, precum Rusia, China, India sau Brazilia. Cu alte cuvinte: puterea învinge din nou legea, când vine vorba de aspecte precum proliferarea nucleară sau goana după resursele de energie sau apă. În secolul al 21-lea se va pune accent

pe distribuția bogățiilor la nivel global. La ora actuală există două meta-tendințe: una este legată de problema onorării angajamentului european față de multilateralism și supremația dreptului internațional; sau dacă sistemele revin

la abordări mai naționale, bazate pe jocuri ale puterii și lupte pentru resurse. Cealaltă meta-tendență constă în lupta pe plan mondial dintre democrație și eficiență. În Europa, a început să se vorbească despre faptul că democrația reduce capacitatea de planificare și conducere (de ex. când vine vorba de proiecte mari) și determină „scăderea eficienței” în raport cu țări precum China. Evident, aceste discuții sunt periculoase.

Think tank-urile ar trebui, prin urmare, să se concentreze, pe viitor, asupra funcționării structurale a politicii externe,

dincolo de relațiile directe între țări, și să urmărească să obțină conducerea la nivel înalt a Europei în sfera socio-economică, prin crearea unor concepte precum „creșterea incluzivă”, și să exploreze ce metode de formare a coalițiilor sunt mai potrivite pentru a apăra valorile și interesele Europei, de exemplu prin reluarea legăturilor cu continente adesea uitate, precum America Latină sau Africa.

Interviu realizat de **Agnes Nicolescu**

analiză | opinie

Lobby în UE: de partea cui sunteți?

Aruncând o privire asupra elaborării unei politici publice în Uniunea Europeană, ne dăm curând seama că statele membre și instituțiile UE nu mai sunt singurii actori influenți în acest proces. O categorie nouă alcătuită din actori multipli își face, de asemenea, simțită prezența, în locuri și momente diferite. Avocați, consultanți, companii multinaționale sau asociații profesionale pan-europene sunt doar câteva exemple de jucători ce urmăresc un singur obiectiv: menținerea unui mediu de reglementare favorabil clienților sau organizațiilor pe care le reprezintă, prin intermediul activităților de lobby.

«Lobby» este unul dintre acele cuvinte care pot declanșa dezbateri aprinse și care sunt adesea subiectul unui *qui pro quo*, pentru două motive, în principal: lipsa sistematică de claritate conceptuală din jurul fenomenului, în domeniul științelor sociale (după cum menționau Jordan și Offerlé în 2004) și o percepție negativă a practicii de către opinia publică, fiind asociată cu un proces obscur, greu de înțeles, ținut în spatele ușilor închise sau în locuri neobișnuite, cum ar fi restaurante, terenuri de tenis sau de golf. Într-adevăr, vocile avizate, când vine vorba despre activitatea de lobby sau care o consideră o parte legitimă a democrației, sunt relativ rare.

Una dintre principalele problematice ar fi înțelegerea modului în care interesele organizate au apărut într-un cadru ce nu a fost luat în calcul sau anticipat de către primele tratate privind crearea și funcționarea instituțiilor europene. Pentru câteva elemente de istorie, este îndeajuns să menționăm că schimbarea de puteri între instituțiile europene, integrarea aprofundată și extinderea competențelor Uniunii Europene au dus la proliferarea grupurilor de interes la nivel european, atribuindu-i capitalei belgiene încă o poreclă, aceea de «Capitala europeană a lobby-ului».

Articolul de față nu își propune să retraseze istoria lobby-ului în Uniunea Europeană și nici să insiste asupra practicilor de lobby, însă are ca scop introducerea unui nou punct de vedere într-o dezbatere contemporană. Își dorește să susțină că activitatea de lobby nu este neapărat rea, nici neapărat bună. Uneori, ea se dovedește a fi pur și simplu necesară, oferind o perspectivă utilă în ceea ce privește sfera politicilor publice.

Pieter Bouwen (2002) vorbește despre teoria schimburilor și a dependenței de resurse. Acest lucru scoate în evidență faptul că interacțiunea dintre grupurile de interes și instituțiile Uniunii Europene nu este unilaterală. Potrivit lui, informația este crucială în elaborarea politicilor în UE, fiind supusă unui regim de cerere și ofertă și constituind, în același timp, un fel de bun de acces, ce permite deschiderea ușilor la Bruxelles. Pe baza acestui schimb de informații, grupurile de interes capătă acces la instituțiile UE.

Bunul schimbat, informația, poate lua diferite forme și poate exercita o influență în diferite etape ale elaborării politicilor publice, în funcție de competențele formale ale fiecărei instituții și a intervenției acestora în procesul legislativ. Unii actori publici sunt mai susceptibili de a fi ținta grupurilor de interes decât alții. Pentru o scurtă prezentare, Comisia este principala instituție predispusă activităților de lobby, jucând un rol central în procesul legislativ UE. Comisia oferă o atenție specială informațiilor corecte, obiective, care vor oferi funcționarilor o expertiză tehnică orientată către promovarea intereselor europene. A doua instituție vizată de către grupurile de interes este Parlamentul European. Fiindcă rolul său major este acela de a înainta modificări proiectelor legislative, PE solicită informații ce îi vor permite să evalueze aceste propuneri legislative. În acest cadru instituțional european, Consiliul de Miniștri este cel mai puțin predispus la lobby din partea grupurilor de interes, reprezentând actorul interguvernamental în procesul legislativ. Cu toate acestea, Consiliul necesită uneori informații cu privire la interesele naționale, în scopul evaluării finale a politicilor publice.

Pentru a rezuma, este timpul să reamintim faptul că tranșarea dezbaterii dihotomice în jurul binelui și al răului în ceea ce privește activitatea de lobby nu a fost scopul principal al acestui articol. Am arătat că informația provenită din partea grupurilor de interes se poate dovedi a fi crucială în funcționarea sistemului de politici publice, însă aceasta trebuie să fie adaptată corespunzător, în funcție de fiecare instituție, care are nevoie de un anumit tip de resurse. În plus, grupurile de interes capătă acces la instituțiile europene doar dacă cele două condiții ale cererii și ale ofertei sunt îndeplinite.

Primele tratate ale anilor '50 nu au prevăzut un cadru pentru grupurile de interes. Acestea au fost nevoite să-și găsească singure locul. Cu toate acestea, în baza acestui model de schimb de informații, interacțiunea dintre actorii publici și cei privați devine previzibilă. Astfel, pentru a reduce dezbaterile privind lobby-ul ca un fenomen rău, UE ar putea adopta mai multe măsuri și ar putea stabili reguli pentru practică, cu scopul de a spori transparența și de a integra grupurile de interes în procesul democratic de luare al deciziilor.

Ana-Maria Nia, stagiar

eveniment

Participare IER la seminarul de cercetare: **Uniunea Europeană și operațiunile de gestionare a crizelor: către o gândire mai strategică**

Centrul pentru politici de securitate din Geneva (Geneva Center for Security Policies – GCSP)

În perioada 24 - 26 septembrie 2012, Centrul pentru politici de securitate din Geneva (Geneva Center for Security Policies) a organizat seminarul de cercetare cu tema *Uniunea Europeană și operațiunile de gestionare a crizelor: către o gândire mai strategică (The European Union and Crisis Management Operations: Towards More Strategic Thinking)* la Geneva, Elveția. Din partea IER a fost invitată Agnes Nicolescu, expert în cadrul Biroului studii și analize, autoare a lucrării „EU levels of engagement with Regional Partners in Crisis Management Strategies. A Case Study of Turkey’s Regional Potential for Cooperation in the Near Middle East”.

Evenimentul a fost finanțat prin programul COST al UE, fiind coordonat de GRIP (Group for Research on Information and Peace - Bruxelles) în cadrul unei rețele de 25 de institute din UE. Seminarul s-a desfășurat într-un cadru interactiv, participanții având posibilitatea de a adresa comentarii și întrebări după fiecare sesiune de prezentări, în sistemul Chatham House Rule. Fiecare participant a moderat sesiunea de prezentare a lucrării altui coleg de seminar, conform cadrului tematic de discuții stabilit. Evenimentul a beneficiat de prezența unor oficialități și experți din cadrul unor instituții și centre de cercetare europene de profil: **Timothy Clarke**, directorul diviziei Politica europeană de securitate și apărare - Serviciul european de acțiune externă, **Sven Biscop**, cercetător principal, Egmont/ Institutul regal pentru relații internaționale - Bruxelles și directorii de formare din cadrul GCSP **Thierry Tardy** și **Gustav Lindstrom**.

Tematicile abordate au adus în discuție provocările externe complexe la adresa securității europene în urma adoptării tratatului de la Lisabona, dintre care menționăm „Primăvara arabă”, mutarea focusului politicii externe americane dinspre Europa către zona Asia - Pacific precum și complexitatea misiunilor UE în curs de desfășurare. S-a făcut de asemenea referire la eforturile europenilor de a stabili parteneriate strategice cu state precum Rusia, China și India. Un alt subiect abordat s-a referit la contextul și perspectivele Strategiei

europene de securitate, fiind amintite diferențele sensibile dintre diferitele state membre în ceea ce privește adoptarea unei Strategii de securitate comune.

S-a menționat în acest context necesitatea unei mai bune corelări a politicii externe și de securitate între statele europene, astfel încât acestea să poată gestiona mai eficient provocările complexe la adresa securității și bunăstării lor. Se impune totodată o redefinire a intereselor statelor europene, cu accent pe prioritizarea situațiilor care cer o reacție promptă și coerentă din partea UE. Situația din Nordul Africii și cea din Siria rămân priorități indiscutabile cărora statele membre trebuie să le găsească răspunsuri, având în vedere că UE are interese vitale în regiune. Cea mai dificilă sarcină care le revine decidenților de la Bruxelles și din statele membre este să-și convingă cetățenii de necesitatea alocării unor resurse corespunzătoare.

„Primăvara arabă” a fost apreciată unanim drept provocarea geopolitică majoră pe termen mediu și lung, căreia UE trebuie să-i facă față, printr-o alocare corespunzătoare de resurse către Politica europeană de vecinătate. Mai mult, Europa

rămâne continentul cel mai capabil de a proiecta un model de „mare guvernanta” (*big governance*), prin standardele de democrație, stat de drept și economie de piață promovate, în ciuda sincopelor manifestate în timp. S-a evidențiat totodată faptul că este necesar ca UE să dezvolte și să promoveze interese concertate, în mai multe domenii: securitatea teritorială, controlul migrației, schimbările climatice și asigurarea autonomiei decizionale a statelor membre în raport cu alți actori internaționali.

Printre participanții la eveniment s-au numărat reprezentanți ai unor institute de cercetare și universități de prestigiu din

UE și nu numai, precum: GRIP (Grupul pentru cercetare și informare pentru pace și securitate) - Bruxelles, FIIA (Institutul finlandez de relații internaționale), Clingendael - Olanda, Universitatea Cambridge, Academia Bulgară de Științe, Institutul național de studii strategice - Ucraina, Universitatea Liberă din Berlin, DCAF (Centrul din Geneva pentru controlul democratic al forțelor armate). Evenimentul a reprezentat un bun prilej pentru institutele participante de a împărtăși idei cu privire la dezbaterile actuale legate de viitorul politicii externe a UE și de a consolida contactele interinstituționale.

Agnes Nicolescu

UE

Comisia Europeană a adoptat pachetul pentru extindere

La 10 octombrie 2012, Comisia Europeană a adoptat un important pachet de documente privind politica sa de extindere¹. Între acestea se află raportul privind strategia extinderii Uniunii și documentele de evaluare a progreselor înregistrate în ultimul an de state candidate sau potențial candidate. Raportul privind strategia este însoțit de Cadrul Financiar Indicativ Multianual de asistență pentru preaderare, revizuit pentru 2013.

Politica de extindere a Uniunii Europene, promovată de mai bine de patru decenii, răspunde unor aspirații legitime ale popoarelor europene. Valurile succesive de extindere au îmbogățit UE, impulsivând evoluția sa prin diversitate și dinamism. Astăzi, mai mult de trei sferturi dintre statele membre sunt foste țări vizate de procesul extinderii (*enlargement countries*). Continuarea acestei politici contribuie la întărirea păcii, securității și prosperității europene.

Comunicarea Comisiei privind extinderea Uniunii vine într-un moment de respiro în incertitudinea generală, generat de un nou avânt pentru integrarea economică, financiară și politică. Într-un cadru de cooperare, perspectiva aderării antrenează reformele politice și economice, transformând societățile și creând noi oportunități pentru persoane și afaceri. Raportul adoptat evaluează situația actuală a agendei extinderii. Pornind de la analizele de țară, documentul ia act de realizările în pregătirea pentru aderare ale statelor din Balcanii de Vest, ale Islandei și ale Turciei, stabilește stadiul lor la zi, evaluează perspectivele pentru următorii ani și, în această direcție, face o serie de recomandări.

Strategia politicii de extindere evidențiază următoarele provocări ca fiind deosebite: poziționarea statului de drept în centrul politicii de extindere, cooperarea regională și reconcilierea în Balcanii de Vest, precum și situația economică și socială. Acestora li se acordă o atenție particulară, ca și în anii anteriori, și sprijinul UE ce include Instrumentul de asistență pentru preaderare (IPA).

Întărirea statului de drept în țările extinderii vizează *sistemul judiciar*, ce trebuie asigurat să funcționeze eficient, independent, imparțial, responsabil și capabil să asigure procese corecte; lupta împotriva *corupției* rămâne răspândită și necesită o mai mare transparență a organismelor publice și a utilizării fondurilor publice; *lupta împotriva crimei organizate* este o problemă majoră ce necesită cooperarea strânsă între organele de drept și judiciare din regiune, din statele membre UE și în plan internațional; *reforma administrației publice*, prioritate-cheie în cadrul criteriilor politice, depinde de strategii naționale cuprinzătoare ce vor beneficia de ajutor în stabilirea priorităților de planificare și în punerea lor în aplicare; *drepturile fundamentale*, îndeosebi cele aparținând minorităților naționale, necesită întărire instituțională și legislativă; *libertatea de exprimare* rămâne o preocupare serioasă într-un număr de țări, din cauza interferențelor politice, presiunilor economice, autocenzurii și protecției insuficiente a jurnaliștilor.

Cooperarea regională și reconcilierea în Balcanii de Vest înregistrează progrese suplimentare în ultimul an. Disputele legate de probleme inter-etnice sau de stat, în special în Bosnia-Herțegovina și Kosovo, continuă să împiedice funcționarea instituțiilor și procesul de reformă. Dialogul Belgrad - Pristina are rezultate noi, cu acorduri în domeniile cooperării regionale și reprezentării. Acordul privind managementul integrat al frontierei urmează să fie pus în aplicare. Apelul la *reconciliere* este mai profund în rândul populației în general, oferind baze solide pentru tratarea problemelor moștenite, precum crimele de război, refugiații și tensiunile inter-etnice. Inițiativele societății civile joacă un rol important în reconcilierea cetățenilor din regiune și ar trebui sprijinite. Vigilența rămâne însă necesară în anii următori pentru a proteja împotriva reflexelor naționaliste.

Provocările economice și sociale ale țărilor vizate de procesul extinderii (*enlargement countries*) vizează consolidarea redresării lor economice în condițiile menținerii stabilității macro-economice pe ansamblu, în ciuda creșterii semnificative a riscurilor fiscale în mai multe dintre ele. Impactul crizei economice se resimte în întreaga regiune. Balcanii de Vest intră din

¹ http://ec.europa.eu/enlargement/countries/strategy-and-progress-report/index_en.htm

nou în recesiune pe fondul unor niveluri scăzute de competitivitate, venituri și investiții și de șomaj ridicat și în creștere. UE va continua să sprijine statele cu recomandări de politică și asistență financiară, lucrând în strânsă colaborare cu instituțiile financiare internaționale pentru a canaliza împrumuturi favorabile către zonele prioritare. Comisia va sprijini eforturile comune de reformă și abordarea monitorizării regionale, inclusiv cu fonduri IPA. În același timp, în spiritul guvernantei economice consolidate a UE, se va continua dialogul bilateral politic și economic, precum și dialogul multilateral economic între Comisie, statele membre UE și țările vizate de extindere.

Situația statelor se prezintă astfel: *Croația* mai are de îndeplinit câteva condiții până la 1 iulie 2013, când va face parte din UE; negocierile de aderare cu *Islanda* decurg bine; *Turcia* trebuie să-și întărească eforturile potrivit cerințelor în materie de drepturi politice și fundamentale și de îmbunătățire a relațiilor cu *Republica Cipru*; *Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei* așteaptă decizia guvernelor UE cu privire la recomandarea Comisiei de deschidere a negocierilor; *Albania* poate deveni țară candidată după ce va realiza anumite reforme-cheie; *Bosnia-Herțegovina* înregistrează progrese limitate în îndeplinirea condițiilor inițiale ale UE; *Muntelegru* a început negocierile de aderare; *Serbia* este țară candidată; *Kosovo* are de îndeplinit o serie de condiții esențiale pentru a începe negocierile pe marginea unui acord de asistență comercială și financiară.

Mesajul Comisiei este că, esențial, țările trebuie să rămână ferm pe calea reformelor, îndeosebi în Balcanii de Vest, lăsând în urmă moștenirea trecutului și investind în viitorul lor european. UE împărtășește interesul implementării reformelor, întrucât extinderea este un efort comun. Procesul de extindere și reformele sunt două acțiuni complementare, a căror coerență și ritmicitate trebuie menținute.

În decembrie 2012, guvernele statelor membre UE vor analiza recomandările și vor lua deciziile necesare.

Julian Oneașcă

Reuniunea Consiliului European, 18 – 19 octombrie 2012

În perioada 18 - 19 octombrie 2012, Consiliul European s-a întrunit la Bruxelles, prezidat de Herman Van Rompuy. Consiliul și-a reiterat angajamentul de a lua măsuri ferme în ceea ce privește abordarea tensiunilor de pe piața financiară, restabilirea încrederii, stimularea creșterii economice și a locurilor de muncă. Îndeosebi, liderii europeni s-au concentrat pe ideile și propunerile care au fost exprimate pe parcursul unei serii de întâlniri bilaterale care au avut loc în septembrie în toate statele membre ale UE. Se dorește realizarea unei uniuni economice și monetare veritabile. Trebuie finalizată Uniunea Economică și Monetară pentru a asigura bunăstarea economică și socială, stabilitatea și prosperitatea pe termen lung.

În acest sens, cea mai bună cale este transparența față de statele membre care nu folosesc moneda unică și respectarea integrității pieței unice. Consiliul are în vedere propunerea ca statele membre ale zonei euro să încheie acorduri individuale de natură contractuală cu instituțiile UE în ceea ce privește reformele pe care se angajează să le întreprindă și să le pună în aplicare.

De asemenea, s-au exprimat aprecieri în ceea ce privește progresele înregistrate în urma aplicării Pactului pentru creștere economică și locuri de muncă și s-au cerut măsuri pentru ca prevederile acestuia să fie realizate în totalitate. A fost adusă în discuție și situația Siriei, care este într-o continuă deteriorare. Pentru a-și arăta susținerea față de eforturile lui Lakhdar Brahimi în găsirea unei soluții la criza politică din Siria, Consiliul European a aprobat concluziile adoptate pe 15 octombrie și măsurile restrictive suplimentare împotriva regimului sirian și a susținătorilor acestuia.

Consiliul European și-a exprimat opoziția față de bombardarea Turciei de către forțele siriene, solicitând în acest sens autorităților siriene să respecte pe deplin integritatea și

Sursa: http://www.flickr.com/photos/europeancouncil_meetings/

suveranitatea tuturor țărilor vecine. Cei care încalcă drepturile omului trebuie trași la răspundere și este necesar ca toate formele de violență să înceteze.

Totodată, Consiliul și-a manifestat gratitudinea pentru acordarea Premiului Nobel pentru pace Uniunii Europene. Acest premiu este o onoare pentru toți cetățenii europeni și pentru toate statele membre și instituțiile UE. „Membrii Consiliului European consideră că este responsabilitatea lor personală să garanteze faptul că Europa rămâne în continuare un continent al progresului și al prosperității”, se arată în concluziile reuniunii¹.

Laura Mateescu, stagiar

¹ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/133004.pdf

Săptămâna Pieței Unice

Bruxelles – 15-20 octombrie 2012

Aniversarea a 20 ani de la înființarea Pieței Unice Europene a fost marcată de către Comisia Europeană și Parlamentul European prin organizarea unei serii de manifestări dedicate *Săptămânii Pieței Unice*, între 15 și 20 octombrie 2012, eveniment sărbătorit ca atare în cele 27 de state membre.

Scopul declarat al *Săptămânii Pieței Unice* a fost acela de a aduce împreună cetățeni europeni, oameni de afaceri, membri ai Parlamentului European, ai Comisiei Europene și ai Consiliului UE, precum și statele membre în vederea unei discuții și reflecții asupra trecutului, prezentului și viitorului Pieței Unice. Se speră că prin aducerea laolaltă a tuturor actorilor relevanți, aceștia vor avea prilejul de a analiza principalele realizări ale Pieței Unice de-a lungul ultimilor 20 de ani, respectiv de a împărtăși viziunile proprii asupra viitorului și provocărilor care vor fi ridicate în viitor de Piața Unică.

Deschiderea *Săptămânii Pieței Unice* a avut loc pe 15 octombrie 2012 la sediul Parlamentului European. În discursul de lansare „Împreună pentru piața unică”, Președintele Barroso a subliniat importanța Pieței Comune la nivel regional și global, aceasta fiind cea mai mare zonă de comerț și industrie din lume. Rolul Pieței Unice nu se oprește doar la acest aspect global, ea având o contribuție importantă la dezvoltarea și consolidarea unei Europe mai puternice.

Au fost aduse în discuție realizările, problemele, dar și viitoarele provocări ale Pieței Unice ca și cele ale „Generației 1992”. Au fost astfel organizate două sesiuni interactive, care au oferit posibilitatea participanților de a intra în dialog și a expune diferite puncte de vedere.

Cei 20 de ani de Piață Unică au constituit tema primei sesiuni, *Realizările Pieței Unice: Care sunt beneficiile pentru cetățeni și afacerile europene?* Această piață este însă o structură în

permanentă evoluție, astfel că tema celei de-a doua sesiuni a făcut referire la viitor: *Provocările Pieței Unice: Cum poate fi îmbunătățit mediul economic și social pentru cetățeni și pentru afaceri astfel încât să genereze creștere?*

Cele două sesiuni au fost urmate de ceremonia de premiere a celor 20 de tineri în vârstă de 20 ani, câștigători ai competiției „Generația 1992”.

Întregul eveniment în format video, discursul președintelui Barroso și mesajul transmis de Jacques Delors sunt disponibile pe site-ul Comisiei Europene: http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/barnier/headlines/news/2012/10/20121011_en.htm

Pagina web dedicată Săptămânii Pieței Unice poate fi consultată la adresa <http://www.singlemarket20.eu/single-market-week/overview>

Daniela Stoian, stagiar

Actualitate

Conferința anuală a rețelei RO+

Pe 19 octombrie a.c. s-a desfășurat la București cea de-a treia conferință anuală a Rețelei RO+ (Rețeaua de excelență lingvistică a limbii române folosite în cadrul instituțiilor Uniunii Europene), care a reunit experți din diferite domenii, preocupați de uzul limbii române actuale și de evoluția terminologiilor.

Conferința a abordat problematica terminologiilor în limba română, gradul de satisfacție al utilizatorilor acestora, evoluția limbajelor de specialitate, precum și realizarea unei colaborări mai strânse în ceea ce privește activitatea terminologică. În deschiderea conferinței au vorbit dl Nicolae Idu, șeful Reprezentanței Comisiei Europene în România, academician Marius Sala, vicepreședintele Academiei Române și președinte de onoare al Rețelei RO+, precum și dl Viorel Șerbănescu, șeful Departamentului de limba română, Direcția Generală Traduceri.

În sesiunea de dimineață a conferinței, moderată de dl Viorel Șerbănescu, s-a prezentat raportul de activitate RO+, s-a vorbit despre viitoarea apariție a *Dicționarului termenilor oficializați prin legislația românească actuală* (prof. dr. Ioana Vintilă-Rădulescu, Institutul de lingvistică „Iorgu Iordan - Al. Rosetti”), despre activitatea terminologică în România în contextul rețelelor și asociațiilor de terminologie europene și internaționale, precum și despre specializarea Limbi Moderne Aplicate din cadrul Universității Babeș-Bolyai (asemănări și deosebiri în comparație cu alte universități).

Sesiunea de după-amiază, moderată de dna Ileana Busuioc, a constat într-o masă rotundă pe tema „Avem terminologii coerente și funcționale în România? Ce ar trebui făcut pentru crearea unui cadru armonizat de dezvoltare a limbajelor specializate?”.

Participanții au discutat pe marginea unor dificultăți întâmpinate de traducători și de specialiști deopotrivă, printre acestea numărându-se existența mai multor termeni pentru același concept în texte cu valoare juridică (exemplele au fost date din domeniul instalațiilor de încălzire), diferențele de opinie ale specialiștilor care aparțin aceluiași domeniu (exemple din domeniul asigurărilor), pericolul efectuării traducerii neapelând la specialiști (exemple din domeniul fondurilor de investiții). A fost subliniat faptul că în România nu există un organism național care să valideze terminologia specifică pentru un anumit domeniu.

De asemenea, s-au prezentat exemple de bune practici în universități și de colaborare între traducători și specialiști, precum și pașii care ar trebui urmați pentru realizarea unui standard ocupațional pentru terminolog, standard văzut de unii dintre participanți ca un mijloc de armonizare și unificare la nivel național a competențelor, deprinderilor și cunoștințelor necesare practicării activității de terminologie.

În cadrul conferinței s-a făcut apel la o mai strânsă colaborare atât între traducători și specialiști, cât și între universități și potențiali angajatori ai viitorilor absolvenți.

Laura Mihăilescu

eveniment

Forumul ONG de la Marea Neagră 24 – 25 octombrie, București

Ajuns la cea de-a cincea ediție, **Forumul ONG de la Marea Neagră**, eveniment care a devenit un punct de reper în regiunea Mării Negre, a reunit organizațiile neguvernamentale în scopul dezbaterii tematicilor actuale.

Evenimentul a fost organizat de Federația ONG pentru Dezvoltare din România (FOND), cu sprijinul Ministerului Afacerilor Externe și al Reprezentanței Comisiei Europene în România.

De la lansarea sa în anul 2008, Forumul și-a propus să contribuie la consolidarea capacității organizațiilor neguvernamentale în scopul influențării politicilor regionale și naționale, respectiv creșterea numărului și a calității proiectelor și a parteneriatelor regionale. Ediția din acest an a Forumului a avut ca temă principală **Participarea și incluziunea pentru o dezvoltare responsabilă**, dezbaterile gravitând ulterior în jurul a trei subteme:

- **Antreprenoriat social și dezvoltare comunitară**
- **Transparență și anti-corupție**
- **Politici de tineret**

Au participat în acest an reprezentanți din țările riverane Mării Negre, din Armenia, Azerbaijan, Republica Moldova, Bulgaria, Georgia, Grecia, Rusia, Turcia, Ucraina, România, precum și din alte state membre UE, reprezentanți guvernamentali, experți în regiune.

Cu acest prilej, s-a reafirmat importanța regiunii Mări Negre ca regiune strategică, subliniindu-se necesitatea adâncirii cooperării regionale, în ciuda diferențelor existente și a dificultăților birocratice.

Pentru mai multe detalii a se vedea <http://www.blackseango.org/forum/>

**Raport Național AidWatch
Performanțele României ca Stat Donator de Asistență
Oficială pentru Dezvoltare**

În marja Forumului ONG, în 17 octombrie a.c., a avut loc lansarea primului raport național AidWatch, dedicat asistenței oficiale pentru dezvoltare (AOD) oferită de România.

Raportul prezintă atât progresul AOD în România, cât și provocările întâmpinate în cei 5 ani de stat donator (în domeniul legislativ, al mecanismelor de finanțare dar și în domeniul transparenței și al colaborării cu societatea civilă), reflectând principalele schimbări care au apărut în cadrul politicii de cooperare pentru dezvoltare. O atenție specială este acordată situației Republicii Moldova, principalul partener al României în acest domeniu.

Raportul a fost realizat de FOND, cu sprijinul financiar CONCORD.

Pentru mai multe detalii a se vedea http://issuu.com/adrianaionela/docs/raport_aidwatch_210mm_297mm_15.10.2012_tipar

Mihai Sebe

Seria de dezbateri **Perspective europene:** *Consolidarea pieței unice și stimularea creșterii economice* – *progrese, obstacole și priorități* –

Reprezentanța Comisiei Europene în România a organizat, în data de **30 octombrie 2012**, masa rotundă intitulată *Consolidarea pieței unice și stimularea creșterii economice - progrese, obstacole și priorități*. Dezbaterile se înscrie în seria manifestărilor lunare **Perspective europene**, lansată de Reprezentanța Comisiei Europene încă din 2009, cu scopul de a stimula discuțiile cu privire la prioritățile Uniunii Europene și de a reflecta totodată agenda publică națională din România. Partea organizatorică a prezentei dezbateri a fost asigurată de **Institutul European din România**, care a câștigat în această vară licitația privind acordarea de asistență tehnică pentru organizarea a două conferințe naționale și zece mese rotunde lunare pentru Reprezentanța Comisiei Europene în România. Acest proiect se va derula pe parcursul unui an.

La evenimentul moderat de dl **Daniel Apostol**, jurnalist și director general Money TV, au participat dna **Alice Arșinel**, director în cadrul Ministerului Afacerilor Europene, dl **Aurelian Dochia**, analist economic și managing partner Concept, dl **Florin Bonciu**, prorector, Universitatea Româno-Americană și dl **Vlad Căldăraru**, student, laureat al concursului de creație *Generation 1992 You in the European Single Market*.

Redăm în continuare câteva dintre ideile dezbătute (subiectele abordate de toți vorbitorii se vor regăsi în sinteza evenimentului, ce va fi disponibilă în curând integral pe site-ul IER, la secțiunea **Comunicare și Marketing/Proiecte de comunicare**).

În deschiderea conferinței, dl **Daniel Apostol** a punctat momentul aniversar prilejuit de trecerea a două decenii de la crearea pieței unice. Moderatorul a adus totodată în discuție interesul sporit de care se bucură tema pieței comune, prin prisma avantajelor și oportunităților sale, în rândul tinerei generații.

Dl **Florin Bonciu** a adus în discuție provocările aduse în ultimul deceniu de mutarea centrului politico-economic dinspre Europa către continentul asiatic. Transformarea sistemului mondial într-unul multipolar aduce în atenție, din ce în ce mai mult, state precum China, India, Rusia sau Brazilia, pe fondul unei scăderi a ponderii și influenței Europei în economia mondială. Invitatul a făcut referire la o serie de studii elaborate pe această temă, cum ar fi *Global Europe 2050*, ce pun Europa în fața unor scenarii alternative de acțiune. Vorbitorul a subliniat faptul că o creștere economică fără limite nu este sustenabilă și în cele din urmă poate conduce la stagnare, de aceea este necesar să se opteze pentru creșterea în cadrul unor limite prestabilite.

Dl **Aurelian Dochia** a subliniat în cadrul intervenției sale că singura șansă viabilă pentru Uniune este continuarea procesului de integrare politică și economică, în ciuda tensiunilor actuale. Ilustrând succesul și unicitatea construcției europene, piața unică rămâne cea mai importantă piață internațională, integrată, reunind 27 de state, aproximativ 500 milioane de consumatori și 22 milioane de companii care își desfășoară activitatea pe teritoriul acesteia. Cadrul pieței unice va trebui să fie îmbunătățit continuu, în special prin dezvoltarea sectorului serviciilor, printr-o armonizare sporită. În acest context, merită evidențiat faptul că din 1992, momentul apariției pieței unice, schimburile intra-comunitare au crescut de 3,5 ori.

Dna **Alice Arșinel** a prezentat reglementările și evoluțiile recente din sfera serviciilor în UE, insistând asupra instrumentelor dedicate bunei funcționări a pieței unice. În acest context, au fost expuse problemele României și preocupările MAEur în calitate de coordonator național al domeniului. Principala reglementare europeană, Directiva serviciilor 2006/123/CE, promovează reforme structurale într-un domeniu reprezentând 45% din PIB-ul UE. Ultima Comunicare a Comisiei, *Parteneriat pentru o nouă creștere a serviciilor 2012-2015*, aduce în discuție o serie de măsuri ambițioase menite să contribuie la implementarea completă a Directivei serviciilor. Între acestea se regăsesc diverse elemente de politici, precum monitorizarea transparenței acțiunilor naționale din sfera Directivei, care se va transpune în Semestrul european, evaluarea *inter pares* a reglementărilor naționale, protecția consumatorilor prin armonizarea reglementărilor specifice. MAEur, într-un cadru larg de consultare, urmărește să evidențieze cerințele de progres în condițiile unei reexaminări a legislației sectoriale. În promovarea Directivei serviciilor, se dispune în prezent de trei instrumente specifice: SOLVIT, un sistem informal de prevenire a litigiilor, destinat în principal cetățenilor și mediului de afaceri; IML, un cadru de informare ce facilitează cooperarea administrativă a statelor membre în sfera directivei și PCU, punctul de contact unic electronic, care cuprinde elemente de e-guvernare.

În încheiere a luat cuvântul dl **Vlad Căldăraru**, care a prezentat succint cadrul concursului de creație *Generation 1992 You in the European Single Market*, printre ai cărui câștigători s-a numărat. Competiția s-a înscris în seria de manifestări prilejuite de aniversarea a două decenii de la înființarea pieței unice și s-a bucurat de o largă participare în rândul generației tinere, mai ales datorită promovării concursului prin intermediul unor canale de socializare online. Vlad Căldăraru a fost premiat în cadrul secțiunii *aplicații smart*, menite să promoveze oportunitățile pieței unice în mediul virtual.

Alte informații despre eveniment puteți găsi pe pagina Reprezentanței Comisiei Europene în România: http://ec.europa.eu/romania/news/agenda/29102012_perspective_europene_ro.htm

Biroul Studii și Analize, IER

Sesiune PE la Strasbourg: 22 – 23 și 25-26 octombrie 2012

În prima parte a sesiunii plenare a PE au fost prezentate succint mai multe rapoarte pe diverse teme de actualitate, urmate de dezbateri. Astfel, raportul Comisiei pentru industrie, cercetare și energie privind *IMM-urile: competitivitate și oportunități de afaceri* recomandă Comisiei să examineze inițiative noi pentru a strânge fonduri destinate antreprenorilor și întreprinderilor recent înființate. Acestea pot susține finanțarea colectivă solidară (crowd funding). Comisia va trebui totodată să evalueze modul în care fondurile ar putea aduce beneficii IMM-urilor. Raportul subliniază, de asemenea, necesitatea de a evalua crearea unui cadru legislativ pentru a înscrie aceste practici la nivelul UE.

De asemenea, *Relațiile comerciale și economice cu Statele Unite* au constituit obiectul unui raport îndelung dezbătut. Alte dezbateri au privit *Negocierile comerciale dintre UE și Japonia*.

Normele financiare aplicabile bugetului anual al Uniunii, în cadrul temei bugetului sub toate aspectele sale, au fost prezentate în rapoarte urmate de dezbateri. Membrii PE au subliniat faptul că noul regulament este mai modern, mai simplu în modul de gestionare a fondurilor și că este dotat cu norme mai eficiente pentru a face față și a învinge provocările actualei crize.

Votul membrilor PE reuniți în ședință plenară în legătură cu propunerea de Numire a unui membru al Curții de Conturi (Leonard Orban) a fost de respingere.

Semn al crizei, au fost analizate șase cereri formulate pentru *Mobilizarea Fondului european de ajustare la globalizare*.

Agenda sesiunii a fost extrem de diversificată, cuprinzând puncte de mare actualitate, cum ar fi *Piața unică și Procedurile de aplicare a Acordului de stabilizare și de asociere CE-Serbia și de aplicare a Acordului interimar CE-Serbia*.

În raportul pentru propunerea de rezoluție a PE privind *Instrumentele financiare inovatoare în contextul următorului cadru financiar multianual*, Comisia pentru control bugetar a PE saluta încă din luna mai a.c. observațiile formulate de Curtea de Conturi Europeană (CCE) într-un raport special din 2011 privind Fondul de garantare pentru IMM-uri și solicita Fondului european de investiții -gestionar al fondului în numele Comisiei - să dea curs recomandărilor CCE cât mai curând posibil. Luând act de observațiile CCE publicate în raportul său special din 2011 privind auditul Fondului de garantare pentru IMM-uri (SMEG), legate de anumite insuficiențe și de obiectivele neclare ale planului, de lipsa ținutelor specifice etc., comisia PE salută totodată realizările identificate de CCE, inclusiv stabilirea unui cadru adecvat de gestionare, precum și cadrului bine conceput de selecție a beneficiarilor, datorită introducerii unor cerințe clare și rezonabile privind raportarea, care nu impun o povară excesivă asupra IMM-urilor.

Sursa: http://www.flickr.com/photos/european_parliament/

Raportul anual privind activitățile Ombudsmanului European în 2011 a ținut să precizeze faptul că în competențele Ombudsmanului European nu intră plângerile împotriva autorităților publice ale statelor membre, chiar dacă acestea se referă la aspecte privind aplicarea legislației UE. Există o Rețea Europeană a Ombudsmanilor, din care face parte și Comisia PE pentru petiții, iar multe dintre aceste plângeri țin de competența ombudsmanilor naționali și regionali. Principalele tipuri de administrare defectuoasă investigate de Ombudsman în 2011 s-au referit la aspecte legate de *legalitate* (28 % dintre anchete), *solicitări de informații* (16,2 %), *corectitudine* (13,6 %), *motivarea unor decizii și posibilitățile de recurs* (8,1 %), *termene rezonabile* pentru luarea deciziilor (7,3 %), *solicitări privind accesul public la documente* (7,1 %), *lipsa discriminării* (6,8 %), precum și *obligația de a răspunde la scrisori în limba cetățenilor* și de a indica *funcționarul competent* (5,8 %).

Pentru mai multe detalii, vizitați <http://www.europarl.europa.eu/ro>

Mariana Bara

FORMARE ÎN AFACERI EUROPENE LA IER – decembrie 2012 –

SISTEMUL NORMATIV AL UE

10 - 11 decembrie

Persoana de contact: Cornelia Predoiu, cornelia.predoiu@ier.ro

Înregistrarea pentru această sesiune fiind deja încheiată, vă așteptăm să vă înscrieți la acest curs în 2013.

Cursul este susținut de prof.univ.dr. **Simina-Elena Tănăsescu**, prodecan al Facultății de Drept a Universității din București, formator cu vastă experiență în domeniul juridic și în cel al afacerilor europene, conducător de lucrări de doctorat în drept. Dna Simina-Elena Tănăsescu a susținut cursuri la universități din țară și din străinătate, institute de cercetare și formare, fiind și autoare a numeroase cărți și studii de drept constituțional și parlamentar. Experiența sa include activitatea de judecător, precum și de expert consultant în programe finanțate din fonduri Phare. A colaborat cu Delegația Comisiei Europene la București pentru monitorizarea programelor finanțate de UE în domeniul administrației publice și justiției.

Atuuri ale cursurilor noastre:

- **conținut** bogat de informații axat pe dezvoltarea de competențe concrete și de mare actualitate
- **formatori** cu solidă pregătire și cu experiență atât în tematica programului, cât și în susținerea sesiunilor de formare
- **taxe** de curs moderate
- **locație** centrală

Pentru alte informații (datele de desfășurare, modalitatea de înscriere), vă rugăm să accesați site-ul www.ier.ro, secțiunea *Formare în afaceri europene*.

Redactor-șef: Oana Mocanu
Redactori: Mariana Bara, Mihai Sebe
Grafică & DTP: Monica Dumitrescu
Versiunea în limba engleză: Raluca Brad, Mihaela Papa,
Alexandra Pop (stagiar), Mona Răus

* Textele publicate în acest Newsletter exprimă opinia autorilor și nu reprezintă poziția oficială a Institutului European din România.

ISSN 2065 - 457X

Pentru a primi viitoarele numere ale Newsletterului IER, vă puteți abona accesând următorul link: www.ier.ro.

Institutul European din România
Bld. Regina Elisabeta nr. 7-9, RO - 030016, București, România
Tel: (+4021) 314 26 96 / 133 / Fax: (+4021) 314 26 66
Contact: newsletter@ier.ro
Web: www.ier.ro